

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНІКИ МАЙБУТНІХ ТЬЮТОРІВ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО

Олійник Олена Іванівна

канд. пед. наук, директор

Комунальний заклад «Покровський педагогічний фаховий коледж», Україна

Фатальчук Сергій Дмитрович

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Гуцал Анатолій Петрович

здобувач вищої освіти факультету гуманітарної та економічної освіти

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Україна

В умовах сучасного суспільства досягнення життєвого успіху людини неможливе без постійного поповнення освітнього капіталу. Реформування національної системи освіти, що нині здійснюється на засадах інтеграції до європейського освітнього простору, зумовлює зміни в системі підготовки майбутніх педагогів.

Такі завдання окреслені в освітніх нормативно-правових документах: Законі України «Про освіту» (2017); Стратегії розвитку вищої освіти в Україні (2020); Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років (2014); Концепції розвитку педагогічної освіти (2018) та ін. [2; 3; 4; 5].

Саме тому актуальним є формування в умовах освітнього середовища ЗВО нової генерації педагогів-практиків, які володіють навичками тьюторської майстерності.

Значне місце в структурі професійної діяльності педагога-тьютора, в становленні його педагогічної майстерності, педагогічної культури, посідає педагогічна техніка. Вона допомагає ефективно сприяти оперативності та оптимальності професійно-педагогічного впливу на вихованця.

Формуванню педагогічної майстерності й безпосередньо педагогічної техніки, як її складової, присвячені дослідження: Ю. Азарова, С. Болсун, Л. Гордіна, Є. Гришина, І. Зязюна, В. Кан-Калика, Л. Крамуценка, А. Мудрика, Л. Рувинського, Д. Самуйленкова, В. Семиченко, І. Синиці, Н. Тарасович та інших.

Аналіз наукових досліджень з питань професійної підготовки педагогів до тьюторської діяльності є предметом наукових пошуків зарубіжних і вітчизняних вчених: Х. Беккера, Р. Бергера, Є. Волошина, Т. Койчевої, С. Мануйлова, Н. Нємова, К. Осадчої, О. Плахотника, О. Поповича, Г. Чернявської та ін. В доробках цих науковців розкриті питання з формування педагогічної техніки майбутніх тьюторів в умовах навчального процесу закладів вищої освіти.

Поняття «тьютор» запозичене з англійської і латинської термінології (англ. tutor, від лат. tueor – спостерігаю, піклуюсь) [1].

В сучасній науковій літературі дефініція «тьютор» розглядається як куратор, помічник, учитель, викладач, вихователь, репетитор, наставник, опікун, фасилітатор, тренер, модератор, інструктор.

Формування нової генерації педагогів, які володіють навичками тьюторської майстерності, на наш погляд, найбільш сприятливий в умовах освітнього середовища

ЗВО. Ми погоджуємося з поглядами Є. Мамонтової, яка вважає, що освітнє середовище ЗВО сприяє реалізації студентом індивідуальної освітньої траєкторії та впливає на розвиток особистісних компетенцій [6].

Аналіз освітньо-професійних програм, освітніх компонентів з підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» показав, що для розвитку їх тьюторської майстерності вдосконаленні педагогічної техніки, сприяють вивчення вибіркового освітніх компонентів. Серед них виділимо: «Професійний імідж педагога-тьютора», «Тренінг самопізнання та розвитку комунікативної компетентності», «Психологія педагогічної діяльності», «Професійні компетентності педагога-тьютора».

Формування педагогічної техніки майбутніх тьюторів в умовах освітнього середовища ЗВО вимагає оновлення і перегляду їх фахової підготовки яка, на нашу думку, повинна бути спрямована на творчу особистісну діяльність. Вона включає: формування професійно-педагогічних умінь; мотивацію тьюторської діяльності: самоосвіта, самовдосконалення, саморозвиток; академічна підготовка, що ґрунтується на теоретичних дослідженнях і практичних наукових результатах; формування здібностей творчо використовувати організаційні та виробничі завдання під час упровадження тьюторської майстерності.

Перспективи подальшого дослідження проблеми полягають, на наш погляд, у більш ґрунтовному дослідженні освітніх компонентів які вивчаються в ЗВО при підготовці майбутніх педагогів які володіють навичками тьюторської майстерності.

Список використаних джерел:

1. *Про освіту* (Закон України). № 2145-VIII. (2017). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145>
2. *Стратегія розвитку вищої освіти в Україні*. (2020). Вилучено з <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
3. *Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років*. Вилучено з <https://pon.org.ua/novyny/3549-koncepciya-rozvitku-osviti-ukrayini-na-2015-2025.html>
4. *Концепція розвитку педагогічної освіти*. (2018). Вилучено з <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
5. Гончаренко, С. У. (1997). *Український педагогічний словник: словник*. Київ: Либідь.
6. Цюняк, О. *Освітнє середовище та його роль у системі професійної підготовки майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності*. Вилучено з <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8894/1/%D0%A0%D>